

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος "Εννατος"

Συνδρομή ιτήσια: "Εν Ελλάδι φ. 10, έν τῇ ἀλλοδαπῇ φ. 20.—Αἱ συνδρομαι ἔρχονται ἀπὸ
1 τανουαρίου ἐκάστου ἑταῖς καὶ εἰνε ἵτησιαι—Γραφείον τῆς Διευθύνσεως: "Οδὸς Σταδίου, 6.

6 Τανουαρίου 1880

Σφραγὶς τοῦ

ΥΓΕΙΟΑΣΤΥΝΟΜΕΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ
ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐν τῇ Συλλογῇ Παύλου Λάμπρου].

KINEZOΥ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΕΝ KINAI

Μυθιστορέα Ιουλίου Βέρον. Μετάφρ. Αγγέλου Βλάχου

Συνέχεια. ίδι σ. 817.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

"Οπου ὁ Κλεν-Φό διαθίσταται ὁ διασημότατος ἄνθρωπος
τοῦ Οὐρανίου Κράτους.

"Ἐν τούτοις ὁ Βάγγης δὲν εὑρίσκετο.

"Ο Κλεν-Φό ἡρχίζει ν' ἀγανακτῇ ὅτι ἡναγκάζετο
νὰ μένῃ ἀργός, μὴ δυνάμενος τούλαχιστον νὰ
τρέξῃ κατόπιν τοῦ φιλοσόφου. Τοῦτο δὲ ἀνησύ-
χει ἐπίσης καὶ τὸν κύριον πράκτορα τῆς Ἐκα-
τοντούτιδος. Σκεφθεὶς τὸ κατ' ἀρχὰς ὅτι τὸ
πρᾶγμα δὲν ἔτοι σπουδαῖον, ὅτι ὁ Βάγγης δὲν ἔ-
θελεν ἐκπληρώσει τὴν ὑπόσχεσίν του, ὅτι καὶ
εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν Ἀμερικὴν δὲν θὰ ἐπετρέποντο
τοιαῦται φρενοτροπίαι, κατάντησεν ἐπὶ τέλους
νὰ σκεφθῇ ὅτι οὐδὲν ἔτοι ἀδύνατον εἰς τὸν πα-
ράδοξον ἐκεῖνον τόπον, δστις δύνομάζεται Οὐρά-
νιον Κράτος. Συνεμερίσθη δὲ οὕτω τὴν γνώμην
τοῦ Κλεν-Φό, δτι, δὲν δὲν κατωρθοῦτο ν' ἀνευρεθῇ ὁ
φιλόσοφος, ἔθελεν οὗτος βεβαίως τηρήσει τὸν λό-
γον του. Ἡ ἀφάνειά του μάλιστα ἐνέδεικνυεν, ὅτι
σκοπός του ἔτοι νὰ προβῇ εἰς ἔργον ἀπροσδόκη-
τος, ταχὺς καὶ κεραυνοβόλος, καὶ ἀποθέτων ἐπὶ
τοῦ θύματός του τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, νὰ ἐμ-
φανισθῇ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἐκατοντούτιδος,
ἴνα πληρωθῇ τὸ ὑπέρ αὐτοῦ ἀσφαλισθὲν κεφά-
λαιον.

"Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Βάγγης ἀλλ'
εἰδοποίησις ἀπ' εὐθείας ἔτοι ἀδύνατος.

"Ηναγκάσθη ἐπομένως δὲντιμος Κ. Γουλιέλ-
μος Ι. Βίδουλφ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ ἐμμεσα δη-

μοσιογραφικὰ μέσα, καὶ ἐντὸς δλίγων ἡμερῶν
παντοῖαι εἰδοποιήσεις ἐπλήρωσαν τὰς στήλας
τῶν κινεζικῶν ἐφημερίδων, τηλεγραφήματα δ'
ἀπεστάλησαν πρὸς τὰς ξένας ἐφημερίδας τῶν
δύο κόσμων.

"Η Τσίλι-Πάο, ἐπίσημος τοῦ Πεκίνου ἐφη-
μερίς, τὰ κινεζικὰ φύλλα τοῦ Σάγγη-Χάϊ καὶ τοῦ
Χόγγη-Κόγγη, αἱ μᾶλλον διαδεδομέναι ἐφημερί-
δες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Βρετανίας καὶ νοτίας
Ἀμερικῆς ἐπανέλαβον μέχρι νόρου τὴν ἐπομένην
ἀγγελίαν:

"Ο Κύριος Βάγγης, ἐκ Σάγγη-Χάϊ, παρακαλεῖ-
»ται νὰ θεωρήσῃ ὡς μὴ γενομένην τὴν μεταξὺ²
»αὐτοῦ καὶ τοῦ Κ. Κίν-Φό συμφωνίαν τῆς 2
»λιγότερος Μαΐου, διότι ὁ Κ. Κίν-Φό μίαν καὶ
»μόνην σήμερον ἔχει ἐπιθυμίαν, ν' ἀποθάνῃ ἐκα-
»τοντούτης".

Tὴν παράδοξον δὲ ταύτην εἰδοποίησιν παρη-
κολούθησε μετ' ὀλίγον ἡ ἐπομένη, πολὺ βεβαίως
πρακτικωτέρα:

"Δύο χιλιάδες ταλλήρων ἔτοι δεκατρεῖς χι-
»λιάδες ταξιδεύουνται ἀμοιβὴ εἰς ὃν τινα γνω-
»στοποιήσῃ εἰς τὸν Κ. Γουλιέλμον Ι. Βίδουλφ,
»κύριον πράκτορα τῆς Ἐκατοντούτιδος ἐν Σάγγη
»-Χάϊ, τὴν διαμονὴν τοῦ Κ. Βάγγη, κατοίκου
»τῆς εἰρημένης πόλεως".

Δὲν ἔτοι βεβαίως εὐλογος ὑπόθεσις ὅτι ὁ φι-
λόσοφος ἔθελε διατρέξει τὸν κόσμον δλόκληρον
κατὰ τὸ διάστημα τῶν πεντήκοντα πέντε ἡμε-
ρῶν, αἵτινες τῷ ὑπελείποντο πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς
ὑποσχέσεώς του. Ἐπρεπε δὲ μᾶλλον νὰ ὑποτεθῇ,
ὅτι ἐκρύπτετο εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Σάγγη-Χάϊ,
ὅπως ὥφεληθῇ ἐκ πάστης εὐκαιρίας. "Αλλ' ὁ Κ.
Βίδουλφ οὐδεμίαν πρόνοιαν ἐνόμιζεν ἀνωφελῆ.

Πολλὰ παρηγόριαν ἡμέραι, καὶ τὰ πράγματα
δὲν μετεβάλλοντο. Συνέβη δέ, ὥστε αἱ ἀγγε-
λίαι αὗται, ἐπαναλαμβανόμεναι ὑπὸ τὸν ἀμε-
ρικανικὸν τοῦτον τύπον: ΒΑΓΓ! ΒΑΓΓ! ΒΑΓΓ!
KIN-ΦΟ! KIN-ΦΟ! KIN-ΦΟ! νὰ κινήσωσιν
ἐπὶ τέλους τὴν δημόσιον προσοχὴν καὶ τὴν γε-
νικὴν εὐθυμίαν.

"Βγέλων καὶ αὔτοὶ τῶν ἀπωτάτων τοῦ Οὐρα-
νίου Κράτους ἐπαρχιῶν οἱ κάτοικοι.

- Ποῦ εἰνε ὁ Βάγγη;
- Ποῖος εἰδε τὸν Βάγγη;
- Ποῦ μένει ὁ Βάγγη;
- Τί κάμνει ὁ Βάγγη;

— Βάγγ ! Βάγγ ! Βάγγ ! έφώναζον οι μικροί Κινέζοι εἰς τοὺς δρόμους, καὶ αἱ ἔρωτήσεις ἐκεῖναι διεσταυροῦντο μετ' ὀλίγον πανταχοῦ.

Καθίστατο δὲ οὕτω τοῦ συρροῦ ὁ Κίν-Φό, ὁ ἀξιότιμος ἐκεῖνος οὐρανίων, ὅστις μίαν καὶ μόνην ἐπιθυμίαν εἶχε, ν' ἀποθάνῃ ἐκατοντούτης, καὶ ἡξίου νὰ διαγωνισθῇ περὶ μακροβιότητος πρὸς τὸν διάσημον ἐκεῖνον ἐλέφαντα, οὗτον ἡ εἰκοστὴ πενταετηρίς συνεπληροῦτο κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐντὸς τῶν βασιλικῶν σταύλων τοῦ Πεκίνου.

— Μεγαλώνει ὁ Κίν-Φό ;
— Πῶς ἔχει εἰς τὴν ὑγείαν του ;
— Χωνεύει τακτικά ;
— Θὰ φορέσῃ ἐντὸς ὀλίγου τὸ κίτρινον φόρεμα τῶν γερόντων ;

Τοιαῦτα λέγοντες ἀστεῖα προσηγορεύοντο οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ μανδαρῖνοι, οἱ ἔμποροι τοῦ χρηματιστηρίου καὶ οἱ μικρέμποροι τῆς ἀγορᾶς, οἱ ἀνθρωποι τοῦ λαοῦ εἰς τὰς τριόδους καὶ οἱ κωπηλάται ἐπὶ τῶν πλωτῶν οἰκημάτων των.

Οἱ Κινέζοι εἶνε εἰρωνεις καὶ φαιδροί, δὲν δύναται τις δὲ ν' ἀρνηθῆ, δότι ὑπῆρχεν ἀφορμὴ πρὸς φαιδρότητα. Ἐεριθον ἐπομένως οἱ ἀστεῖμοι καὶ ἐπλημμύρουν τὰ κατὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου σκάμματα.

Ο Κίν-Φό, ἄκων βεβαίως ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην, ὑπέμενε τὰς δυσαρέστους ἐκείνας συνεπείας τῆς παραδόξου ἐπισημότητός του. Ἐγεινε μάλιστα καὶ ἄσμα εἰς χλεύην αὐτοῦ, ἀδόμενον πρὸς τὸ μέλος τοῦ «Μάν-Τσιάγγ-Χούγγ» ἦτοι «Τ' ἀέρι ποὺ φυσάει 'ς ταὶς ἴτηαις». Ἐδημοσιεύθη δὲ καὶ ἐλεγεῖν διακαψιφόδον «Δι' πέντε φυλακαὶ τοῦ Ἀκανθούτου». Ο τίτλος ἦτο ἐλκυστικός, καὶ μυριάδες ἐπωλήθησαν ἀντίτύπων πρὸς πέντε σαπέκα τὸ φύλλον.

Πρὸς τὸν θόρυβον τοῦτον ἥγανάκτει μὲν ὁ Κίν-Φό, ἔχαιρε δὲ τούναντίον ὁ Βίδουλφ. Ἀλλ' ὁ Βάγγ οὐχ ἦττον ἔμενεν ἀφαντος καὶ κρύφιος.

Τὰ πρόγυματα ὅμως προέβησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὅπερε ἡ θέσις τοῦ Κίν-Φό κατήντησεν ἐπὶ τέλους ἀφόρητος. Οσάκις ἐξήρχετο τῆς οἰκίας, ὅμιλος Κινέζων παντὸς φύλου καὶ πάσης ἡλικίας συνώδευεν αὐτὸν διὰ πάσης ὁδοῦ καὶ προκυμαίας, διὶς αὐτῷ ἔτι τῶν ξένων παραχωρήσεων καὶ διὰ τῆς πεδιάδος. Οσάκις δ' ἐπέστρεψεν οἴκαδε, ὅχλος πολὺς ἀστείων περιεκύλου τὴν εἰσόδον τοῦ γάμου του.

Πᾶσαν πρωΐαν προσεκαλεῖτο νὰ φανῇ εἰς τὸν ἔξωστην τοῦ δωματίου του, ἵν' ἀποδείχῃ ὅτι οἱ δυπηρέται του δὲν κατέθηκαν αὐτὸν προώρως εἰς τὸ φέρετρον τῆς Σκιάδος τῆς Μακροβιότητος. Αἱ ἔφημερίδες ἐδημοσίευον χλευαστικῶς δελτία περὶ τῆς ὑγείας του καὶ σχόλια εἰρωνικά, ὡς ἂν ἦτο μέλος τῆς βασιλευούσης δυναστείας. Ἀπλῶς δ'

εἰπεῖν καθίστατο γελοῖος ἐντελῶς ἀπὸ ήμέρας εἰς ήμέραν.

Οὕτω τέλος ήμέραν τινά, τὴν 21 Μαΐου, ὁ Κίν-Φό, ἀγανακτῶν καὶ τεταραγμένος, μετέβη πρὸς τὸν ἐντιμότατον Γουλιέλμον I. Βίδουλφ καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ, δότι σκοπός του ἦτο ν' ἀναχωρήσῃ πάραντα, διότι εἶχε βαρυνθῆ πλέον τὸ Σάγγ-Χάϊ καὶ τοὺς κατοίκους του.

— Ἀλλὰ διατρέχετε ἵσως οὕτω περισσοτέρους κινδύνους, παρετήρησεν ὀρθῶς ὁ κύριος πράκτωρ τῆς Ἀκατοντούτιδος.

— Ἄδιαφορῶ ! ἀπάντησεν ὁ Κίν-Φό. Λάβετε τὰ μέτρα σας.

— Καὶ ποῦ ὑπάγετε ;
— Ἐμπρός μου, χωρὶς σκοπόν.
— Καὶ θὰ σταματήσετε ;
— Εἰς κανὲν μέρος.
— Πότε θὰ ἐπανέλθετε ;
— Ποτέ.
— Καὶ ἂν λάβω εἰδῆσεις περὶ τοῦ Βάγγ ;
— Ο διάβολος νὰ τὸν πάρῃ. Τί τρέλλα ἔκαμα νὰ τοῦ δώσω τὴν ἀνόητον ἐκείνην ἐπιστολήν !

Ἐνδομέχως δὲ Κίν-Φό ἥσθανετο μανιαδῷ ἐπιθυμίαν ν' ἀνεύρῃ τὸν φιλόσοφον. Ἡ ἵδεα, δότι ἡ ζωὴ του εὑρίσκετο εἰς ἄλλου χεῖρας, παρώργιζεν αὐτὸν μέχρι δικιονισμοῦ, καὶ ἀφόρητος τῷ ἐφαίνετο ἡ μηνιαία ἔτι, ὑπὸ τοιούτους ὅρους, προσδοκία. Τὸ ἀρνίον μετεβάλλετο εἰς λυσσῶντα λύκον.

— Ἀναχωρήσατε λοιπόν, ἀφοῦ τὸ θέλετε, εἰπεν ὁ Γουλιέλμος I. Βίδουλφ. Ο Κραίγ καὶ ὁ Φράύ θὰ σᾶς ἀκολουθήσουν πανταχοῦ.

— Πολὺ καλά, ἀπεκρίθη ὁ Κίν-Φό, ἀλλὰ σᾶς προειδοποιῶ, δότι θὰ κάμουν δρόμον.

— Οσον καὶ ἂν κάμουν, ἀγαπητέ μου κύριε, δὲν. θὰ λυπηθοῦν τὰ πόδια των.

Ο Κίν-Φό ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ παρεσκεύασεν ἀμέσως τὰ τῆς ὁδοιπορίας του.

Ο Σούν, πρὸς μεγίστην του δυσαρέσκειαν— διότι ἀπεστρέφετο τὰς μετατοπίσεις— ἔμελλε νὰ συνοδεύσῃ τὸν κύριον του. Οὐδεμίαν ὅμως ἀπετόλμησε παρατήρησιν, διότι ἐγγωρίζειν, δότι πᾶσα παρατήρησις θὰ ἐπληρώνετο δι' ἔνδος τεμαχίου τοῦ πλοκάμου του.

Οἱ δὲ Φράύ-Κραίγ, ὡς γνήσιοι Ἀμερικανοί, ἦσαν πάντοτε ἔτοιμοι εἰς ἀναχωρησιν, ἔστω καὶ εἰς τὸ ἀκρον τοῦ κόσμου. Ἐν μόνον ἡρώτησαν.

— Ποῦ θὰ . . . εἰπεῖν ὁ Κραίγ.
— Ὑπάγετε; προσέθηκεν ὁ Φράύ.

— Πρώτων εἰς τὸ Νάγ-Κίγγ, καὶ ἔπειτα εἰς τὸν διάβολον !

Τὸ αὐτὸν μειδίαμα διέστειλε συγχρόνως ἀμφοτέρων τὰ χεῖλη. Καὶ οἱ δύο ἥσαν κατευχωρίστημένοι. Εἰς τὸν διάβολον ! Τίποτε καλλίτερον δὲν ἥθελον. Ἐσπευσαν ν' ἀποχαιρετίσωσι τὸν ἐντιμότατον Γουλιέλμον I. Βίδουλφ, καὶ νὰ ἔγδυ-

Θῶσι κινεζικήν τινα ἐνδυμασίαν, μὴ ἔλκυσσονται ἐπ' αὐτῶν τὰ βλέμματα κατὰ τὴν μέλλουσαν διά τοῦ Οὐρανοῦ Κράτους ἐκδρομήν των· μετὰ μίαν δὲ ὥραν, τοὺς ὁδοπορικούς των σάκκους κρατοῦντες καὶ τὰ πολύκροτά των φέροντες εἰς τὴν ζώην· ἐπανήρχοντο εἰς τοῦ πελάτου των τὴν οἰκίαν.

Ἄμα δέ ἐνύκτωσεν, ὁ Κίν-Φό καὶ οἱ συνοδοί πόροι του κατέλιπον ἀθορύβως τὸν λιμένα τῆς ἀμερικανικῆς παραχωρήσεως, καὶ ἐπειθάσθησαν εἰς τὸ μεταξὺ Σάγγη-Χάϊ καὶ Νάν-Κιγγ ηπλέον ἀτμοκίνητον.

Οἱ διάπλους ἐκεῖνοι εἶνε ἀπλοῦς περίπατος. Ἐν διαστήματι διλιγωτέρω τῶν δώδεκα ὡρῶν δύναται τὸ ἀτμοκίνητον, ὥφελον μενον ἀπὸ τὴν ἄμπωτιν, ν' ἀναπλεύσῃ διὰ τοῦ Κυανοῦ ποταμοῦ μέχρι τῆς παλαιᾶς μητροπόλεως τῆς μεσημβρινῆς Κίνας.

Κατὰ τὸν βραχὺν αὐτὸν πλοῦν, ὁ Κραίγ καὶ δὸς Φράύ παρέσχον πᾶσαν δυνατὴν περιποίησιν εἰς τὸν πολύτιμον αὐτῶν πελάτην, ἀφοῦ πρῶτον προσεκτικῶς ἐπειθεώρησαν πάντας τοὺς ἐπιβάτας. Γνωρίζοντες δὲ τὸν φιλόσοφον — διότι τίς τῶν κατοίκων καὶ τῶν τριῶν εὑρωπαϊκῶν παραχωρήσεων δὲν ἔγνωριζε τὴν ἀγαθὴν ἐκείνην καὶ συμπαθῆ μορφήν; — ἐπεισθησαν ἐντὸς δλίγου, δτὶς ὁ Βάγγη δὲν ἐπέβαινε τοῦ ἀτμοπλοίου. Ἡσυχάσαντες οὕτω, ἔτρεψαν πᾶσαν αὐτῶν τὴν προσοχὴν εἰς τὸν πελάτην τῆς Ἐκατοντούτιδος. Ἔξηταζον ϕαύοντες διὰ τῆς χειρὸς τὰ τοιχώματα, ἐφ' ὃν ἐσηρίζετο ἐδοκίμαζον διὰ τοῦ ποδὸς τὰς διαβάλμας, ἐφ' ὃν ἐνίοτε διέτριβε παρέσυρον αὐτὸν μακρὰν τῶν λεβήτων, οἵτινες τοῖς ἐφαίνοντο ὅποτοι· τὸν παρεκάλουν νὰ μὴ ἐκτίθεται εἰς τὸν διαπεραστικὸν ἀνεμον τῆς ἐσπέρας καὶ τὸ ψύχος τῆς νυκτός· προσεῖχον νὰ κλείσωσι καλῶς αἱ παραφωτίδες τοῦ θαλαμίσκου του· ἐπέπλητον τὸν ἀμειλῆ Σούν, δτὶς οὐδέποτε ἥτο πρόχειρος, δσάκις δὲ κύριος του τὸν ἔζητει, καὶ τὸν ἀνεπλήρουν ἐν ἀνάγκῃ, προσφέροντες αὐτοὶ τὸ τέιον καὶ τὰ δίπυρα· καὶ κατεκλίγοντο τέλος πρὸ τῆς θύρας αὐτῆς τοῦ Κίν-Φό, ἐνδεδυμένοι καὶ περιεζωμένοι τὸ σωσίβιον, ἵνα προσφέρωσιν αὐτῷ ἑτοίμως θοήθειαν, ἀν τυχὸν ἐκ συγκρούσεως ἢ ἐκρήξεως τὸ ἀτμοκίνητον ἐθυίζετο εἰς τὰ βαθέα νάματα τοῦ ποταμοῦ. Ἀλλ' οὐδὲν συνέθη δυστύχημα, καθ' δὲ ἡδύνατο νὰ δοκιμασθῇ ἐκφανῶς ἢ ἀπειροτίστος ἀφοσίωσις τῶν Φράϋ-Κραίγ. Τὸ ἀτμόπλοιον κατέπλευσε ταχέως τὸ ρέμα τοῦ Βουσούν, ἀνήχθη εἰς τὸν Γιάν-Τσε-Κιάγγη ἢ Κυανούν ποταμόν, παρέπλευσε τὴν νῆσον Τσόγγη-Μίγγη, κατέλιπεν δπίσω του τοὺς φάρους τοῦ Ού-Σόγγη καὶ τοῦ Δάγγη-σάν, διέπλευσε, τῇ θοήθειᾳ τῆς πλημμυρίδος, τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κιαγγη-Σούν, καὶ τὴν πρωῖαν τῆς 22 ἀπειθάσεις τοὺς ἐπιβάτας του, σώους καὶ ὑγιεῖς, εἰς τὴν προκυμαῖαν τῆς παλαιᾶς αὐτοκρατορικῆς πόλεως.

Χάρις εἰς τοὺς δύο σωματοφύλακας, ἡ οὐρὴ τοῦ Σούν οὐδὲ κατὰ γραμμὴν εἶχεν ἐλαττωθῆ καθ' ὅλον τὸν διάπλουν, καὶ οὐδέν θά εἶχε δίκαιον παραπόνου δ ὀδυνηρός.

Καταλείπων δὲ Κίν-Φό τὸ Σάγγη-Χάϊ, εἶχε λόγον δτὶς κατευθύνετο κατὰ πρῶτον εἰς Νάν-Κιγγ. Ἐφόρει δτὶς εἶχε πιθανότητά τινα ν' ἀνεύρῃ ἐκεῖ τὸν φιλόσοφον.

Ίσως ἀληθῶς εἶχον ἐλκύσει τὸν Βάγγη αἱ ἀναμνήσεις του εἰς τὴν δυστυχῆ ἐκείνην πόλιν, δτὶς ὑπῆρχε τὸ κύριον κέντρον τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Τσάγγη-Μάσ. Ἡ πόλις αὗτη εἶχε καταληφθῆ καὶ ὑπερασπισθῆ ὑπὸ τοῦ ἀσήμου ἐκείνου δημοδιδασκάλου, τοῦ φοβεροῦ Ρόγγη-Σιέου-Τσέν, δτὶς κατέστη αὐτοκράτωρ τῶν Τάϊ-Πίγγη, καὶ ἀντέστη ἐπὶ μαχρὸν κατὰ τῆς μαντουϊκῆς ἐξουσίας. Ἐν τῇ πόλει αὗτῇ ἀνεκρύζεν οὗτος τὸν νέον αἰῶνα τῆς Μεγάλης Εἰρήνης¹. Αὗτόιι ἐδηλητηριάσθη κατὰ τὸ ἔτος 1864, ἵνα μὴ παραδοθῆ ζῶν εἰς τοὺς ἔχθρούς του. Ἐκ τῶν ἀρχαίων ἀνακτόρων διέφυγεν δ νεαρός του οὐδές, δὲν ἔμελλον μετ' δλίγον ν' ἀποκεφαλίσωσιν οἱ αὐτοκρατορικοί. Ἐκ μέσου τῶν ἐρειπίων τῆς πυρποληθείσης πόλεως ἀνηράγησαν τὰ δστᾶ του ἀπὸ τοῦ τάφου καὶ ἐφρίψθησαν βορὰ εἰς τὰ ρύπαντερα τῶν κτηνῶν. Εἰς αὗτὴν τέλος τὴν ἐπαρχίαν δέκα μαρτάδες τῶν παλαιῶν συστρατιωτῶν τοῦ Βάγγη ἐσφάγησαν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

Ίσως λοιπὸν δὲ φιλόσοφος, παραδόξως νοσταλγῶν, μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ βίου του, εἶχε καταφύγει εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, πλήρεις πρωσπικῶν ἀναμνήσεων. Ἐκεῖθεν δὲ ἡδύνατο νὰ ἐπανέλθῃ ἐντὸς δλίγων ὡρῶν εἰς Σάγγη-Χάϊ, ἔτοιμος εἰς τὸ φόνον. . .

Τούτου ἔνεκα δὲ Κίν-Φό ἐτράπη τὸ κατ' ἀρχὰς πρὸς τὸ Νάν-Κιγγ, καὶ ἡδύλησε νὰ παραμείνῃ εἰς τὸν πρῶτον αὐτὸν τῆς ὁδοπορίας του σταθμόν. Ἄν ἀπήντα τὸν Βάγγη, τὸ πρᾶγμα ἐτελείωνε, καὶ ἐκαθαρίζετο ἡ παράδοξος θέσις του. Ἄν δὲ τούναντίον δὲν ἐφαίνετο, ἐξηκολούθει αὐτὸς τὰς περιπλανήσεις του ἀνὰ τὸ Οὐράνιον Κράτος, μέχρις οὐ παρήρχετο ἡ προθεσμία καὶ συμπαρήρχετο μετ' αὐτῆς δὲ ἀπὸ τοῦ φίλου καὶ διδασκάλου του φόβος.

Οἱ Κίν-Φό, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κραίγ καὶ τοῦ Φράύ, καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Σούν, μετέβη εἰς ἓν τῶν ξενοδοχείων, κείμενον εἰς συνοικίαν τινὰ ἡμιέρημον, ἐξ ἐκείνων δὲς περιβάλλουσι, δίκην εύρειας ἐρήμου, τὰ τρία τέταρτα τῆς παλαιᾶς μητροπόλεως.

— Ὁδοιπορῶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Κί-Νάν, εἶπε μόνον δὲ Κίν-Φό εἰς τοὺς συνοδοιπόρους του, καὶ ἐννοῶ νὰ μὴ ἀκουσθῇ οὐδέποτε τὸ ὄνομα μου, ὑπὸ οἰανδήποτε πρόφασιν.

— Κί... , εἶπεν δὲ Κραίγ.

1. Μετάφρασις τοῦ κινεζικοῦ: Τάϊ-Πίγγη.

— Νάν, προσέθηκεν δ Φράü.

— Κι-Νάν, ἐπαγέλαθεν δ Σούν.

Ἐννοεῖται, ὅτι δὲ Κίν-Φό, φεύγων τὴν δυσάρεστον ἐν Σάγγη-Χάϊ ἐπισημότητά του, οὐδεμίαν εἶχε διάθεσιν ν' ἀνεύρη αὐτὴν καὶ δέδον. Ἀλλώς δέ, οὐδὲν εἶχεν εἰπεῖ εἰς τοὺς Φράü-Κραίγ περὶ τῆς ἐν Νάν-Κίγγ πιθανῆς παρουσίας τοῦ φιλοσόφου· διότι οἱ μικρολόγοι ἔκεινοι πράκτορες ἥθελον ἀναπτύξει τοσαύτας προφυλάξεις, ὅσας ἐδικαιολόγει μὲν δὲ χρηματικὴ τοῦ πελάτου των ἀξιῶν, ἀλλὰ δὲν ἥθελε βεβαίως οὗτος εὐαρέστως ἀνέγκη.

Ἡ ἡμέρα διλόκληρος ἐδαπανήθη εἰς ἐπίσκεψιν τῶν συνοικιῶν, δόδῶν καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως, ἀλλ' οὐδὲν οὐδαμοῦ ἀπηντήθη πρόσωπον ὑποπτον. Ὁ Κίν-Φό, προχωρῶν ἀκάματος πάντοτε, καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν δύο του δορυφόρων καὶ τοῦ ταλαιπώρου Σούν, ἐξῆλθε τέλος διὰ τῆς ἀνατολικῆς πύλης εἰς τὴν ἕρημον πεδιάδα, καὶ ἐτράπη μακρὰν λεωφόρον, φρασσούμενην ἐκατέρωθεν διὰ κολοσσιάν τῶν ζώων ἐκ γρανίτου, καὶ καταλήγουσαν εἰς μικρὸν ναόν. Ὅπισθεν αὐτοῦ ὑψοῦτο τύμβος, ὑψηλὸς ὡς λόφος, καλύπτων τὰ λείψανα τοῦ Ρόγγη-Οὔ, βόνζου πατριώτου, ὅστις εἶχε γείνει αὐτοκράτωρ, πολεμήσας πρὸ πέντε αἰώνων τὴν ξενικὴν δυναστείαν. Μήτοι δὲ φιλόσοφος εἶχε μεταβῆ ἐκεῖσε, ὅπως ἀντλήσῃ νέαν ἰσχὺν ἐκ τῶν ἐνδόξων ἔκεινων ἀναμνήσεων, καὶ ἀπὸ τοῦ τάφου αὐτοῦ τοῦ ἔδρυτοῦ τῆς δυναστείας τῶν Μίγγ;

Ο τύμβος ἦτο ἔρημος καὶ διάνεμος καὶ διάκαταλειμμένος. Οὐδεὶς δὲ παρ' αὐτῷ ὑπῆρχε φύλαξ, πλὴν τῶν ἀξέστων ἐκ μαρμάρου κολοσσῶν, τῶν φανταστικῶν ἔκεινων τῶν ζώων, ἀτινα ἔφρασσον ἐκατέρωθεν τὴν μακρὰν δέδον.

Ἄλλος δὲ πάλις πύλης αὐτῆς τοῦ ναοῦ διέκρινε συγκεκινημένος δὲ Κίν-Φό σημεῖα τινα, χαραχθέντα ὑπὸ κειρὸς ἀνθρώπου, καὶ προσειλθὼν ἀνέγνω τὰ τρία ταῦτα γράμματα:

Β. Κ.—Φ.

Βάγγ ! Κίν-Φό ! Οὐδεμία ἀμφιβολία, διέκρινε συγκεκινημένος δὲ Κίν-Φό σημεῖα τινα, χαραχθέντα ὑπὸ κειρὸς ἀνθρώπου, καὶ προσειλθὼν ἀνέγνω τὰ τρία ταῦτα γράμματα:

[Ἐπειτα συνέχεια]

Ο ΜΑΚΒΕΘ ΤΟΥ ΣΑΙΕΠΕΙΡΟΥ

Ἡ καταχώρισις εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἐστίας» ἐκλεκτῶν τινων τεμαχίων ἐκ τῆς ἐσχάτως ἐκπονηθείσης ὑπὸ τοῦ κ.Δ. Βικέλα μεταφράσεως τοῦ «Μάκβεθ» ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ παρατηρήσωμεν μετά τινος βαρυθυμίας, διτε σήμερον τὸ παρ' ἡμῖν φιλολογικὸν αἰσθημα ὑπέστη τροπήν τινα κατά πάντα ἀνάλογον τῆς παρατηρουμένης καὶ ἐν τῷ

μουσικῷ. Ὅπως τὸ ἄσμα τοῦ Δανοίζεται ἀντηχεῖ ἀπὸ τῆς ἀθηναϊκῆς σχημῆς ἀπέναντι κενῶν θρανίων, οὕτω ἀπαρατήρητος σχεδὸν παρέρχεται καὶ δὲ παράθεσις ξένου τινὸς ἀριστούργηματος. Ἐπιτυχὴς μετάφρασις τοῦ Σαιεπέιρου ἐλογίσθη ἐν πάσῃ ἀλληληρῷ διαστάσει τοῦ προσφορὰ εἰς τὸ κοινὸν οὐχὶ ἀναξίᾳ λόγου, καὶ ἡρεσεις μόνην ὑπερβαλλεῖσθαι εἰς τὸν Δουσῆν, τὸν Σλέγελον καὶ τὸν Γυζώ τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην παντὸς μὴ γνωρίζοντος ἀγγλικὰ Γαλάτου ἢ Γερμανοῦ. Ἀλλ' ἡμεῖς πρὸ τοῦ «Μάκβεθ» ἐφιλοδωρήθημεν ἥδη πρὸ ἴκανῶν ἐτῶν παρὰ τοῦ κ. Βικέλα δι' ἀξιολόγων μεταφράσεων τοῦ «Ρωμαίον καὶ Ιουλίας» καὶ τοῦ «Βασιλέως Λήρο», τόσον δὲ διλίγη ἐτεκμηριώθη εὐγνωμοσύνη εἰς τὸν εὔσυνείδητον τούτων ἐργάτην, ὃστε ἥθελε τις ὑποθέσει ἢ διτε δῆλως περιττὸς ἥτον εἰς ἡμᾶς διερμηνεύεις, ἢ διτε διεμείναμεν εἰσέτι οὔτω ἀγροίκοι, ὃστε ν' ἀγνοῶμεν ὅτι εἰς πᾶσαν ἐκδούλευσιν ὁφείλεται τούλαχιστον ἐν εὐχαριστῷ. Τὸ εὐτύχημα είναι ὅτι δὲ Βικέλας, δῆλως ἀδιαφορῶν περὶ τούτου, ἐξακολουθεῖ τὸ καλὸν αὐτοῦ ἔργον ἀκαμάτως, δὲ μὲν τὸν Γαῖτες δὲ τὸν Σαιεπέιρον μεταφράζων, καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἀξιούς ὃν τῆς ἡμετέρας εὐγνωμοσύνης, καθ' ὃσον εἰς τὰς μεταφράσεις ταῦτας μεταχειρίζεται καλαμαρον ὅγρον ἔτι ἐκ τῆς συγγραφῆς πρωτότου ἔργου, ὅμοιόμως ὑπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἀνυμνουμένου καὶ δύο ἥδη ἀξιωθέντος μεταφράσεων. Τὸ ν' ἀσχολῆται εἰς μεταφράσεις ὁ ἔχων μεταφραστὰς δύναται ἵσως νὰ λογισθῇ ὡς ζητούσα παρὰ τῶν ἀπλήστων ἀναγνωσάντων τὸν «Ιουκῆν Λάραν», ἀλλ' εἴναι συγχρόνως ἀπόδειξιν μετριόφρονος αὐταπαρηνήσεως δυσευρέτου σήμερον πανταχοῦ· καθότι παρῆλθεν ἥδη δυστυχῶς καὶ ἐν Εὐρώπῃ ν' ἐποχὴ, καθ' ὃν τοὺς Μίλτωνας μετέφραζον οἱ Σατωβριάνδοι· σήμερον δὲ τὸ τοιοῦτον ἔργον ἀνατίθεται ὑπὸ τῶν βιβλιοπωλῶν ἐπὶ δικαίᾳ ἀμοιβῇ εἰς τρίτης τάξεως καλάμους, πλὴν μόνης τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ἐκτελοῦσι τοῦτο δωρεάν, οὐχὶ φιλολόγοι ἀλλὰ βουλευταί, ἀρκούσας νομίζοντες τὰς νομοθετικὰς διακοπὰς καὶ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ σχολείου, ὅπως ἔταιγγλισωσιν ὅπως δήποτε καὶ αὐτὸν τὸν Αἰσχύλον. Ἀν εἶχεν δὲ Βικέλας μνησίκακον πατριωτισμὸν, ἐδικαίουτο πληρέστατα νὰ ἐκδικηθῇ ἀποδίδων ἐν τῇ μεταφράσει τοῦ τά ἵσα εἰς τὸν Σαιεπέιρον, κατ' εὐτυχίαν ὅμως ἐπροτίμησε ν' ἀποδώσῃ εὐαγγελικῶν καλὸν ἀντὶ κακοῦ.

Τυπεραγαπῶντες τὴν εἰλικρίνειαν, δὲν ἐνδοιάζομεν ἥδη νὰ διολογήσωμεν, διτε τὴν καταχώρισιν σαιεπηρείων ἀποσπασμάτων ἐν τῇ «Ἐστίᾳ» νομίζομεν χρησιμωτάτην, βασιζόμενοι πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς κατωτέρω παρατηρήσεως, διτε δὲ σήμερον «Ελλην» ἔχει τὴν καλὴν συνήθειαν νὰ μὴ θέλῃ ν' ἀφήσῃ ἀχρησιμοποίητον οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῶν ὑπ-